

FOR 2004-12-22 nr 1785:

Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften).

DATO: FOR-2004-12-22-1785

DEPARTEMENT: FKD (Fiskeri- og kystdepartementet)

AVD/DIR: Avd. for havbruk, sjømat og marked

PUBLISERT: I 2004 hefte 16

IKRAFTTREDELSE: 2005-01-01, 2006-01-01, 2010-01-01

SIST-ENDRET: FOR-2007-02-19-180 fra 2008-01-01

SIST-ENDRET: FOR-2007-06-14-617

ENDRER: FOR-1998-12-18-1409, FOR-2000-12-20-1397, FOR-2004-01-15-278, FOR-1991-07-04-509

GJELDER FOR: Norge

HJEMMEL: LOV-2005-06-17-79-§1, LOV-2005-06-17-79-§2, LOV-2005-06-17-79-§3, LOV-2005-06-17-79-§4, LOV-2005-06-17-79-§5, LOV-2005-06-17-79-§10, LOV-2005-06-17-79-§11, LOV-2005-06-17-79-§12, LOV-2005-06-17-79-§13, LOV-2005-06-17-79-§17, LOV-2005-06-17-79-§19, LOV-2005-06-17-79-§21, LOV-2005-06-17-79-§22, LOV-2005-06-17-79-§23, LOV-2005-06-17-79-§24, LOV-2003-12-19-124-§7, LOV-2003-12-19-124-§8, LOV-2003-12-19-124-§14, LOV-2003-12-19-124-§15, LOV-2003-12-19-124-§19, LOV-2003-12-19-124-§23, LOV-2003-12-19-124-§24, LOV-2003-12-19-124-§25, LOV-2003-12-19-124-§26, LOV-2003-12-19-124-§28, LOV-2003-12-19-124-§32, FOR-2003-12-19-1790, LOV-1974-12-20-73-§30, LOV-1974-12-20-73-§2, LOV-1974-12-20-73-§4, LOV-1974-12-20-73-§5, LOV-1974-12-20-73-§5a, LOV-1974-12-20-73-§9, LOV-1974-12-20-73-§31

----- INNHOLD

Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften).

Kapittel 1. Formål, virkeområde og definisjoner

- § 1. Formål
- § 2. Forskriftens geografiske og personelle virkeområde
- § 3. Forskriftens saklige virkeområde
- § 4. Definisjoner

Kapittel 2. Generelle krav

- § 5. Generelle krav til forsvarlig drift
- § 6. Kompetanse mv.
- § 7. Beredskapsplan
- § 8. Plassering, merking og fortøyning av installasjon
- § 9. Hygiene
- § 10. Eget tilsyn med akvakulturdyr og installasjoner
- § 11. Helsekontroll
- § 12. Helsekontrollens innhold
- § 13. Bruk av legemidler og kjemikalier
- § 14. Slakting og håndtering av døde akvakulturdyr
- § 15. Opprydding
- § 15a. Fiske- og ferdselsforbud

Kapittel 3. Særskilte krav ved produksjon av fisk

- § 16. Installasjoner og produksjonsenheter
- § 17. Metoder og tekniske innretninger

- § 18. Alarm
- § 19. Vannkvalitet generelt
- § 20. Vannkvalitet i akvakulturanlegg i sjø
- § 21. Vannkvalitet i landbaserte akvakulturanlegg
- § 22. Tester og utsett i sjøvann
- § 23. Fôring
- § 24. Håndtering og stell av fisk
- § 25. Predatorer, alger og maneter
- § 26. Forbud mot inngrep og fjerning av kroppsdeler
- § 27. Kjemiske substanser og hormoner
- § 28. Avliving av fisk
- § 29. Miljøovervåkning
- § 30. Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand
- § 31. Plikt til å forebygge og begrense rømming
- § 32. Meldeplikt ved rømming
- § 33. Gjenfangst etter rømt fisk
- § 34. Produksjonslys

Kapittel 4. Ytterligere krav ved produksjon av stamfisk og matfisk

- § 35. Driftsplan og brakklegging
- § 36. Journalføring
- § 37. Journalføring på lokalitetsnivå
- § 38. Journalføring på produksjonsenhetsnivå
- § 39. Tilleggskrav til journalføring for stamfisk
- § 40. Rapportering og melding
- § 41. Tetthet
- § 42. Biomasse
- § 42a. Felles biomassetak for konsern
- § 42b. Samdrift
- § 43. Bruk av sjøvann
- § 44. Helsekontroll med stamfisk og matfisk
- § 45. Avl og reproduksjon

Kapittel 5. Ytterligere krav ved produksjon av settefisk og for kultiveringsfisk

- § 46. Vektbegrensning
- § 47. Produksjonsbegrensning per smittemessig atskilt enhet
- § 48. Journalføring
- § 49. Melding
- § 50. Vanninntak og vannkilde
- § 51. Bruk av sjøvann
- § 52. Tetthet
- § 53. Annen fisk i akvakulturanlegg for settefisk og kultiveringsfisk
- § 54. Helsekontroll med settefisk og kultiveringsfisk
- § 55. Vaksinerings

Kapittel 6. Særskilte krav ved produksjon av bløtdyr, krepsdyr og pigghuder

- § 56. Journalføring
- § 57. Melding
- § 58. Helsekontroll med bløtdyr, krepsdyr og pigghuder
- § 58a. Krav om sikkerhetsstillelse for blåskjelltillatelse

Kapittel 7. Administrative bestemmelser, tiltak og straff

- § 59. Tilsyn og vedtak
- § 60. Dispensasjon
- § 61. Straff og andre reaksjoner ved overtredelse

§ 62. Ikrafttredelse og oppheving av forskrifter

Forskrift om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften).

Hjemmel: Fastsatt av Fiskeri- og kystdepartementet 22. desember 2004 med hjemmel i lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 1, § 2, § 3, § 4, § 5, § 10, § 11, § 12, § 13, § 17, § 21, § 22 og § 24, lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv. (matloven) § 7, § 8, § 14, § 15, § 19, § 23, § 24, § 25, § 26, § 28 og § 32, jf. delegeringsvedtak 19. desember 2003 nr. 1790 og lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern § 30, jf. § 2, § 4, § 5, § 5a, § 9 og § 31.

EØS-henvisninger: EØS-avtalen vedlegg I (direktiv 93/53/EØF og direktiv 95/70/EF).

Endringer: Endret ved forskrifter 4 mars 2005 nr. 199, 9 aug 2005 nr. 881, 28 des 2005 nr. 1768 (forskriften gjengitt i sin helhet etter endringene), 19 feb 2007 nr. 179, 23 mars 2007 nr. 308, 14 juni 2007 nr. 617, 19 feb 2007 nr. 180.

Kapittel 1. Formål, virkeområde og definisjoner

§ 1. Formål

Forskriften skal fremme akvakulturnæringens lønnsomhet og konkurransekraft innenfor rammene av en bærekraftig utvikling, og bidra til verdiskaping på kysten.

Formålet er også å sikre god helse hos akvakulturdyr og ivareta god velferd hos fisk.

§ 2. Forskriftens geografiske og personelle virkeområde

Forskriften gjelder for norsk landterritorium og territorialfarvann, på kontinentalsokkelen og i Norges økonomiske sone.

Forskriften gjelder for enhver som har eller plikter å ha akvakulturtillatelse etter lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur (akvakulturloven) § 4, jf. § 2 og § 5. Forskriften gjelder videre for enhver som har eller plikter å ha godkjenning etter forskrift 16. januar 2004 nr. 279 om godkjenning av etablering og utvidelse av akvakulturanlegg og registrering av pryddammer § 5.

§ 3. Forskriftens saklige virkeområde

Forskriften gjelder drift av akvakulturanlegg. Forskriften gjelder ikke akvakultur av krepsdyr, bløtdyr og pigghuder i form av bunnkultur uten at dyrene holdes i fangenskap (havbeite).

Akvakultur av matfisk og stamfisk reguleres av kapittel 1, 2, 3, 4 og 7.

Akvakultur av settefisk reguleres av kapittel 1, 2, 3, 5 og 7.

Akvakultur av kultiveringsfisk reguleres av kapittel 1 og 7. I tillegg gjelder følgende bestemmelser: § 9, § 10 unntatt tredje ledd, § 11, § 12, § 14, § 16, § 17, § 18, § 19, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 44, § 48 unntatt andre ledd bokstav b, § 49, § 50, § 51, § 52, § 53 og § 54.

Akvakultur av bløtdyr, krepsdyr og pigghuder reguleres av kapittel 1, 2, 6 og 7.

Oppbevaring av matfisk i slaktermerder ved slakteri reguleres av kapittel 1 og 7. I tillegg gjelder følgende bestemmelser: § 5, § 6, § 7, § 8, § 9 første ledd, § 10, § 11 andre ledd, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20, § 24, § 31, § 32, § 33, § 36, § 37 bokstav c, § 38 første ledd bokstav a og andre ledd bokstav a og c, § 42 og § 43.

Oppbevaring av leppefisk reguleres av kapittel 1 og 7. I tillegg gjelder følgende bestemmelser: § 5, § 8, § 9, § 10, § 11, § 12, § 13, § 14, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20, § 23, § 24, § 26, § 27, § 28, § 31, § 32, § 38 første ledd bokstav a og c, andre ledd bokstav a og c og § 42.

Annen produksjon enn det som følger av de foregående ledd, reguleres av kapittel 1, 2 og 7. Dersom produksjonen gjelder fisk gjelder i tillegg kapittel 3.

§ 4. Definisjoner

I denne forskriften menes med:

- a) Akvakultur: produksjon av akvatiske organismer. Som produksjon regnes ethvert tiltak for å påvirke akvatiske organismers vekt, størrelse, antall, egenskaper eller kvalitet.
- b) Akvakulturanlegg: en eller flere installasjoner på en lokalitet med akvakultur og tilhørende landbase.
- c) Akvakulturdyr: vannlevende dyr, inkludert kjønnsprodukter, hvile- og forplantningsstadier, unntatt sjøpattedyr, som kommer fra eller er ment for akvakulturanlegg.
- d) Anadrom fisk: fisk som vandrer mellom sjøvann og ferskvann og som er avhengig av ferskvann for å reproducere seg.
- e) Akvakulturtillatelse: tillatelse gitt i medhold av akvakulturloven, som ved registrering i akvakulturregisteret gir rett til bestemt type produksjon av bestemt art, i bestemt omfang på en eller flere bestemte lokaliteter.
- f) Biomasse: den til enhver tid stående biomasse av levende fisk (målt i kg eller tonn).
- g) Bløtdyr: leddsnegler, snegler, muslinger, blekkspruter og sjøtenner.
- h) Ferskvannsfisk: fisk som lever hele livet i ferskvann.
- i) Installasjon: innretning der akvakulturdyr føres, behandles, eller oppbevares, inkludert fortøyninger. En installasjon kan bestå av flere produksjonenheter.
- j) Krepssdyr: alle krepssdyr, herunder hummer og krabbe.
- k) Kultiveringsfisk: anadrom fisk eller ferskvannsfisk som produseres med sikte på senere utsetting i naturen med unntak av havbeite.
- l) Lokalitet: geografisk avgrenset område enten på land eller i vann for akvakultur.
- m) Marin fisk: fisk som lever hele livet i sjøvann.
- n) Matfisk: fisk som produseres med sikte på slaktning til konsum og som ikke kommer inn under definisjonene av settefisk eller stamfisk.
- o) Pigghuder: sjøiljer, sjøstjerner, slangestjerner, sjøpiggsvin og sjøpølser.
- p) Produksjonsenhet: merd, kar, dam, bur, poser, avstengning og lignende.
- q) Samdrift: driftsform der to eller flere innehavere av akvakulturtillatelse har akvakulturdyrene i sameie på samme lokalitet.
- r) Samlokalisering: driftsform der to eller flere innehavere av akvakulturtillatelse har akvakulturdyr på samme lokalitet, uten at akvakulturdyrene er i sameie.
- s) Settefisk: rogn, yngel eller smolt som produseres med sikte på overføring til andre lokaliteter.
- t) Stamfisk: fisk som skal strykes eller reproduceres på annen måte.
- u) Vassdrag: alt stillestående eller rennende overflatevann med årssikker vannføring, med tilhørende bunn og bredder inntil høyeste flomvannstand, inkludert hoved- og sidevassdrag med tilhørende nedslagsfelt.
- v) Vannkvalitet: vannmiljøets egnethet ut fra fiskenes behov, herunder vannets kjemiske (oksygen, karbondioksid, ammoniakk, jern, aluminium m.m.), fysiske (temperatur, turbiditet, salinitet og strømsetting) og hygieniske (forurensende stoffer som fôrrester, avføring og begroing) kvalitet.

Kapittel 2. Generelle krav

§ 5. Generelle krav til forsvarlig drift

Driften skal være teknisk, biologisk og miljømessig forsvarlig.

Det er forbudt å drive akvakultur med fremmede arter, med mindre det er gitt særskilt tillatelse til det.

§ 6. Kompetanse mv.

Enhver som deltar i aktiviteter som omfattes av denne forskriften, skal ha de nødvendige faglige kvalifikasjoner for slik aktivitet. Ansvarlig for den daglige driften skal ha akvakulturutdanning tilsvarende videregående kurs II-nivå (VK II), fagbrev i akvakultur eller minst to års praksis som ansvarlig for den daglige driften ved et akvakulturanlegg, og i tillegg inneha nødvendig kunnskap for å hindre, oppdage og begrense rømming av fisk.

Det skal også være tilstrekkelig personell med nødvendig kompetanse til å ivareta fiskens velferd.

Nødvendig kompetanse i henhold til andre ledd skal dokumenteres gjennom praktisk og teoretisk opplæring. Opplæringen, som skal være godkjent av Mattilsynet, skal gjentas hvert femte år. 1

Tredje ledd trer i kraft 1 jan 2010.

§ 7. Beredskapsplan

Det skal til enhver tid foreligge en oppdatert beredskapsplan. Ved samdrift skal det foreligge en felles beredskapsplan.

Beredskapsplanen skal bidra til å ivareta smittehygiene og fiskevelferd i krisesituasjoner. Den skal gi oversikt over smittehygieniske og dyrevernmessige tiltak som er aktuelle å iverksette for å hindre og eventuelt håndtere akutt utbrudd av smittsom sykdom og massedød, herunder opptak, behandling, transport, maksimum oppholdstid for fisk i rørsystemer ved systemsvikt, slakting og destruksjon av syke og døde dyr.

Beredskapsplanen skal videre gi oversikt over tiltak for å hindre og eventuelt håndtere dødelighet ved skadelige alge- og manetforekomster, skadelig vanntemperatur og akutt forurensning.

Beredskapsplanen skal også inneholde oversikt over hvordan rømming kan oppdages, begrenses og gjenfangst effektiviseres, herunder forholdsregler ved sleping av merder og håndtering av fisk og merder under lasting og lossing.

§ 8. Plassering, merking og fortøyning av installasjon

Installasjon skal plasseres i samsvar med de beskrivelser, tegninger og kartbilag som tillatelsen viser til.

Installasjon skal være merket med lokalitetsnummer og navnet på den eller de som har produksjon i akvakulturanlegget. Merkingen skal være i form av skilt som skal kunne ses fra sjøen og annen naturlig adkomst.

Ved samlokalisering skal hver produksjonseenhet være merket med navnet på den som eier akvakulturdyrene i produksjonseenheten.

Flytende installasjon skal til enhver tid fortøytes og merkes i henhold til krav gitt i eller i medhold av lov 8. juni 1984 nr. 51 om havner og farvann m.v.

§ 9. Hygiene

Driften skal være smittehygienisk forsvarlig. Nødvendig renhold av installasjoner og produksjonseenheter skal foretas regelmessig. Det skal sikres at personell, arbeidstøy, utstyr, gjenstander, brukt emballasje med videre, ikke sprer smitte. Brukte nøter, gjenstander, utstyr, etc. skal rengjøres og desinfiseres før de flyttes til et annet akvakulturanlegg.

Produksjonsenheter skal om nødvendig dekkes til for å sikre mot smitte.

Det skal gjennomføres systematiske tiltak som hindrer spredning av smitte med rogn og melke. Nybefruktet rogn av laksefisk skal desinfiseres før den legges inn til inkubering.

§ 10. Eget tilsyn med akvakulturdyr og installasjoner

Den ansvarlige for den daglige drift skal sikre at det føres risikobasert tilsyn med forhold av betydning for miljøet, helsen og velferden for akvakulturdyr, herunder tilsyn med installasjoner, tekniske innretninger og utstyr for produksjon. Tilsynet i anlegg med fisk skal utføres minst en gang om dagen såfremt værforholdene tillater det. Tilsynet i anlegg med bløtdyr, krepsdyr og pigghuder skal utføres minst en gang i uken.

Tilsynet skal gjennomføres på en slik måte at det forstyrrer fiskene minst mulig.

Ved varslet uvær skal det utføres særskilt kontroll av at installasjoner er forsvarlig sikret. Umiddelbart etter uvær skal installasjoner etterses.

Feil og mangler ved installasjoner, tekniske innretninger og utstyr skal straks utbedres.

Alarm på landbaserte akvakulturanlegg skal kontrolleres etter behov, og minst én gang per uke.

§ 11. Helsekontroll

Det skal gjennomføres risikobasert helsekontroll med akvakulturdyr for å forebygge og behandle sykdom og skade.

Ved forøket dødelighet eller mistanke om smittsom eller ikke-smittsom sykdom i en eller flere produksjonsenheter, skal veterinær eller fiskehelsebiolog varsles umiddelbart og helsekontroll gjennomføres for å avklare årsaksforhold.

Ved vedvarende forøket dødelighet skal ny helsekontroll gjennomføres innen 14 dager, med mindre årsaksforhold er entydig og avklart.

Når det er tatt inn akvakulturdyr i et akvakulturanlegg skal det gjennomføres minst én helsekontroll før akvakulturdyr tas ut av akvakulturanlegget.

§ 12. Helsekontrollens innhold

Helsekontrollen skal utføres av veterinær eller fiskehelsebiolog. Etter tillatelse fra Mattilsynet kan det benyttes annet personell med tilsvarende kompetanse.

Ved hver helsekontroll skal driftsjournalen gjennomgås. Ut fra en risikovurdering skal et representativt utvalg av produksjonsenheter inspiseres. Et representativt utvalg av nylig døde dyr eller dyr med unormal adferd skal obduseres og relevante undersøkelser skal gjennomføres.

Ved forøket dødelighet eller mistanke om smittsom eller ikke-smittsom sykdom skal i tillegg alle produksjonsenheter inspiseres. Det skal tas ut prøver og foretas undersøkelser for å fastslå årsaken.

§ 13. Bruk av legemidler og kjemikalier

Ved bruk av legemidler og kjemikalier skal det vises særlig aktsomhet for å unngå at midlene slipper ut i det omkringliggende miljø.

Dersom akvakulturdyr tilføres legemidler som medfører plikt til å holde akvakulturdyrene tilbake (tilbakeholdelsestid), skal dette varsles ved skilt som skal stå sammen med lokalitetsskiltet. Skiltet skal kunne ses fra sjøen og annen naturlig adkomst. Varslingsplikten gjelder fra påbegynt behandling og til tilbakeholdelsestiden for det aktuelle medikamentet som benyttes er utløpt.

§ 14. Slakting og håndtering av døde akvakulturdyr

Det er ikke tillatt å slakte akvakulturdyr på akvakulturanlegget.

Så langt det er mulig skal døde akvakulturdyr tas ut av produksjonsenheten daglig.

Døde akvakulturdyr og deler eller avskjær av slike skal behandles som animalsk avfall og lagres i beholder eller annen innretning uten avrenning. Dødfisk og annet avfall fra fisk skal omgående kvernes og ensileres til pH under 4.

For akvakulturanlegg med biomasse over 130 tonn skal kapasiteten til beholder eller innretning etter tredje ledd ikke være mindre enn 5 m³ pr. anlegg.

§ 15. Opprydding

Akvakulturanlegg skal til enhver tid være ryddige. Installasjoner kan kun oppbevares på en lokalitet i den grad det skjer som ledd i driften.

Ved permanent opphør av drift på en lokalitet skal det sørges for fullstendig opprydding, herunder fjerning av installasjoner over og under vann. Fullstendig opprydding skal være fullført senest innen 6 måneder etter opphør.

§ 15a. Fiske- og ferdselsforbud

Det er forbudt å drive fiske nærmere en produksjonsenhet enn 100 meter og å ferdes nærmere enn 20 meter.

Kapittel 3. Særskilte krav ved produksjon av fisk

§ 16. Installasjoner og produksjonsenheter

Installasjoner og produksjonsenheter skal:

- a) være slik at fiskene har god mulighet for bevegelse og annen naturlig adferd, og eventuelt ha egnet substrat til støtte og skjul,
- b) ikke ha skarpe kanter og fremspring som kan påføre fiskene ubehag,
- c) medføre minimal risiko for skade på fiskene, herunder ved utsett og innfangning,
- d) være slik at det er enkelt å foreta inspeksjon av fiskene,
- e) være slik at det er mulig å gi fiskene godt stell og god behandling,
- f) være tilrettelagt for godt renhold, og
- g) være godt egnet for stedet de skal brukes, under hensyn til bl.a. værforholdene.

§ 17. Metoder og tekniske innretninger

Metoder, tekniske innretninger og utstyr som brukes til fisk, herunder forflytningsutstyr, rørsystemer og automatisk vaksinasjonsutstyr, skal være egnet ut fra hensynet til fiskevelferd.

Nye metoder og tekniske løsninger skal være utprøvd og funnet forsvarlige før de tas i bruk.

Dersom driften er avhengig av strøm for å ivareta fiskenes behov på en forsvarlig måte, skal det være tilgang på nok strøm og tilgang på nødaggregat eller nødoksygen med nødvendig kapasitet.

§ 18. Alarm

Landbaserte akvakulturanlegg skal ha alarmsystem som varsler ved strømbrudd, lavt oksygennivå, lav vannmengde og annen systemsvikt som er av betydning for fiskens velferd slik at tiltak kan iverksettes så raskt som mulig.

§ 19. Vannkvalitet generelt

Fisk skal ha tilgang på tilstrekkelige mengder vann av en slik kvalitet at fiskene får gode levekår, og ikke står i fare for å bli påført unødige lidelser eller skader.

Vannkvaliteten og vekselvirkningene mellom ulike vannparametere skal overvåkes etter behov. Ved fare for unødige lidelser eller skader skal effektive tiltak iverksettes.

Mengden metabolske avfallstoffer akkumulert i vannet skal være innenfor forsvarlige grenser.

§ 20. Vannkvalitet i akvakulturanlegg i sjø

Installasjoner i sjø skal utformes og vedlikeholdes på en måte som sikrer god gjennomstrømning av rent vann.

Det skal foretas måling av oksygenmetning og temperatur etter behov.

§ 21. Vannkvalitet i landbaserte akvakulturanlegg

Innløps- og avløpssystem i landbaserte akvakulturanlegg skal utformes og vedlikeholdes på en måte som sikrer tilstrekkelig vanngjennomstrømning.

Anlegget skal ha et reservesystem som ved svikt i anlegget kan sikre fiskens grunnleggende fysiologiske behov med hensyn til oksygen og metabolitter.

Det skal foretas systematiske målinger av O₂, pH, salinitet og temperatur i anlegget. Kravet om måling av salinitet gjelder ikke når vannet utelukkende er fra en ferskvannskilde. Måling av pH gjelder ikke når vannet utelukkende er fra sjøen.

§ 22. Tester og utsett i sjøvann

Det skal ikke brukes tester som påfører fisk vesentlige påkjenninger. Fisk skal ikke eksponeres for vann med høyere salinitet enn 35 promille.

Før anadrom fisk settes ut i sjøvann, skal det gjennomføres egnede tester som viser at fisken er tilstrekkelig smoltifisert.

§ 23. Fôring

Fôrmengden skal være tilstrekkelig og fôret slik sammensatt at det fremmer god velferd. Fôringen skal være tilpasset art, alder, utviklingstrinn, vekt, fysiologiske og adferdsmessig behov.

Fisk skal normalt fôres daglig med mindre dette ikke er hensiktsmessig for den arten eller utviklingstrinnet det gjelder. Det skal fôres på en slik måte at alle fiskene har lett tilgang på fôr, og uten at fisk blir skadet under fôring.

Fisk skal ikke fôres når fôringen er uheldig ut fra hensynet til fiskens velferd, hygiene eller kvalitet.

§ 24. Håndtering og stell av fisk

Fisk skal holdes i miljø som gir god velferd ut fra artstypiske behov og beskyttes best mulig mot unødig stress, smerte og lidelse.

Fisk skal sorteres og plasseres etter størrelse der dette er nødvendig for å ivareta fiskenes velferd og dette ikke kommer i konflikt med hensynet til helse.

Fisk skal ikke håndteres unødig. Håndtering, herunder trenging og pumping, skal skje på en skånsom måte og med et forsvarlig tempo, slik at fisk ikke blir påført unødig skade eller stress. Fisk skal i minst mulig grad tas ut av vannet.

Dersom fisk viser tegn til vesentlig ubehag eller atferdsendringer utover det normale under håndtering, skal det straks iverksettes nødvendige tiltak for å sikre fiskenes velferd.

§ 25. Predatorer, alger og maneter

Ved fare for vesentlig stress og smerte grunnet predatorer, alger eller maneter skal det iverksettes tiltak som sikrer et forsvarlig fiskehold.

§ 26. Forbud mot inngrep og fjerning av kroppsdeler

Det er forbudt å gjøre inngrep og fjerne kroppsdeler på levende fisk.

Bestemmelsen i første ledd er ikke til hinder for merking som ikke medfører vesentlig ubehag, eller at veterinær eller fiskehelsebiolog gjør inngrep av dyrehelsemessige grunner.

§ 27. Kjemiske substanser og hormoner

Fisk skal ikke gis noen former for kjemiske substanser, herunder salt, eller behandles med hormoner, dersom dette kan ha negativ innvirkning på fiskevelferden. Bruk av kjemiske substanser og hormoner er tillatt dersom dette er nødvendig av dyrehelsemessige grunner.

§ 28. Avliving av fisk

Dersom det kan føre til unødig eller betydelig lidelse for fisk å leve videre, skal den snarest mulig bedøves og avlives på forsvarlig måte.

Fisk skal bedøves før avliving og være bedøvd når døden inntreffer. Bedøvningsmetoden skal ikke påføre fiskene vesentlig stress eller smerte. Bedøving skal skje ved slag mot hode, bruk av egnet medikament eller annen egnet metode.

Fiskene skal dø som følge av bløgging og påfølgende blodtap fra hjernen, medikamentell overdose eller annen egnet metode. Det skal sikres at fiskene er døde før videre behandling. Alt blodvann, andre deler eller avskjær av fisk skal samles opp og behandles som animalsk avfall, jf. § 14.

Det er ikke tillatt å avlive store mengder fisk i akvakulturanlegg med flytende installasjoner. Mattilsynet kan gi tillatelse til slik avliving dersom dette er nødvendig ut fra tungtveiende fiskehelse- eller fiskevelferdshensyn.

§ 29. Miljøovervåking

Det skal foretas miljøovervåking av lokaliteter i sjøvann med produksjon av fisk. En trendovervåking av bunnforholdene under anlegget skal foretas i henhold til NS 9410 - Miljøovervåking av marine matfiskanlegg eller tilsvarende internasjonal standard/anerkjent norm av et kompetent organ. Et

kompetent organ skal dokumentere relevant faglig kompetanse for oppdragsgiver og være uavhengig oppdragsgiver.

Miljøundersøkelse skal for akvakultur av laks, ørret og regnbueørret første gang gjennomføres på det tidspunktet i produksjonssyklusen det er størst belastning eller biomasse på lokaliteten. Miljøundersøkelse skal for akvakultur av andre fiskearter enn laks, ørret og regnbueørret første gang gjennomføres når det produseres mer enn en tredjedel av tillatt biomasse som angitt i akvakulturtillatelsen. Deretter skal det gjøres miljøundersøkelser etter de frekvenser som følger av NS 9410 eller tilsvarende internasjonal standard eller anerkjent norm. Fortrinnsvis skal undersøkelsene gjøres på det tidspunktet i produksjonssyklusen det er størst belastning eller biomasse på lokaliteten.

På lokaliteter hvor undersøkelsene vanskelig lar seg gjennomføre etter NS 9410 eller tilsvarende internasjonal standard eller anerkjent norm på grunn av dybdeforhold eller lokalitet med stein- eller fjellbunn, kan Fiskeridirektoratets regionkontor i samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling fatte vedtak om alternativt overvåkingsprogram.

Etter endt undersøkelse skal det rapporteres til Fiskeridirektoratets regionkontor.

§ 30. Tiltak ved uakseptabel miljøtilstand

Dersom trendovervåkingen av bunnforholdene under anlegget (B-undersøkelsen) viser uakseptabel miljøtilstand (etter NS 9410 tilstand 4), skal det tas et større antall prøver under anlegget (utvidet B-undersøkelse). Fiskeridirektoratets regionkontor kan i samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling i tillegg kreve undersøkelse av bunntilstanden under anlegget (nærsonen) og utover i resipienten (fjernsonen) (i NS 9410 kalt C-undersøkelse) i henhold til NS 9410 jf. 9423 eller tilsvarende internasjonal standard eller anerkjent norm, som i tilfelle skal utføres av et organ som er akkreditert for å utføre oppgaven.

Viser undersøkelser etter første ledd fortsatt uakseptabel miljøtilstand, kan Fiskeridirektoratets regionkontor i samråd med Fylkesmannens miljøvernavdeling fatte vedtak om brakklegging av lokaliteten. Vedtak om brakklegging oppheves ikke før ny undersøkelse viser at miljøtilstanden er i de høyeste tilstandskategoriene (tilstand 1 eller 2).

§ 31. Plikt til å forebygge og begrense rømming

Det skal utvises særlig aktsomhet for å hindre at fisk rømmer. Det skal videre sørges for at eventuell rømming oppdages raskest mulig og at rømmingen i størst mulig grad begrenses.

Det skal gjennomføres en risikovurdering med sikte på å minimalisere risikoen for rømming. Risikovurderingen skal danne grunnlag for systematiske tiltak.

Landbasert akvakulturanlegg skal ha egnet innretning for å hindre at fisk rømmer gjennom avløpet eller på annen måte. Innretningen skal minimum bestå av en dobbel sikring eller annen likeverdig rømmingssikring. Det må kunne dokumenteres at annen likeverdig rømmingssikring er minst like rømmingshindrende som dobbelt sikring.

Maskevidde i notpose skal være tilpasset fiskens størrelse, slik at fisken ikke kan slippe igjennom notposen.

Det er forbudt å slippe fisk ut fra anlegget.

0 Endret ved forskrifter 19 feb 2007 nr. 179, 19 feb 2007 nr. 180 (i kraft 1 jan 2008).

§ 32. Meldeplikt ved rømming

Det skal straks meldes fra på fastsatt skjema til Fiskeridirektoratets regionkontor dersom det er kjennskap til at fisk rømmer, eller når mistanke om rømming foreligger, uavhengig av om fisken har rømt fra egne eller andres produksjonsenheter eller akvakulturanlegg. Nærmere krav til meldeplikten fastsettes i skjema for melding om rømming.

§ 33. Gjenfangst etter rømt fisk

Det skal straks foretas gjenfangst av fisk som er rømt. Gjenfangstplikten begrenses til sjøområdet inntil 500 meter fra hver produksjonsenhet og opphører når det er åpenbart at den rømte fisken ikke lenger befinner seg i dette området.

Dersom mulighetene for å få gjenfanget rømt fisk tilsier det, kan Fiskeridirektoratets regionkontor i samråd med Fylkesmannens miljøvernnavdeling utvide eller innskrenke gjenfangstpliktens omfang i tid og geografisk utstrekning.

Både oppstart og avslutning av gjenfangstfiske må meldes til Fiskeridirektoratets regionkontor og Fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Det foreligger plikt til å ta imot egen fisk som lovlig blir fisket av andre i et område definert av Fiskeridirektoratets regionkontor i samråd med Fylkesmannens miljøvernnavdeling.

Fiskeridirektoratets regionkontor kan fritta for gjenfangstplikten ved rømt villfanget marin fisk og rømt settefisk.

§ 34. Produksjonslys

Produksjonslys skal innrettes slik at det ikke virker blendende for alminnelig ferdsel på sjøen.

Kapittel 4. Ytterligere krav ved produksjon av stamfisk og matfisk

§ 35. Driftsplan og brakklegging

Det skal til enhver tid foreligge en driftsplan for akvakulturanlegg i sjøvann. Ved samdrift skal det foreligge en felles driftsplan.

Av driftsplanen skal det for de to neste kalenderårene minimum framgå:

- a) hvilke lokaliteter det planlegges å sette ut fisk i, tidspunktet for utsett og antall fisk. For lokaliteter som knytter seg til flere tillatelser, skal det fremgå hvilke tillatelser utsettet gjelder for, og
- b) tidsrom for brakklegging og eventuell flytting av fisk til andre lokaliteter.

Akvakulturanlegg i sjøvann med matfisk og stamfisk av laks, ørret og regnbueørret skal tømmes og brakklegges i minimum 2 måneder etter hver produksjonssyklus. Mattilsynet kan treffe vedtak om lengre brakkleggingstid av enkeltanlegg og koordinert brakklegging av et område, dersom hensynet til fiskehelse tilsier det.

Drift og brakklegging skal skje på en slik måte at samtlige lokaliteter i et område blir mest mulig effektivt utnyttet for å oppnå økt verdiskapning.

Driftsplan for matfisk og stamfisk av laks, ørret og regnbueørret for de neste to kalenderår, skal før 1. oktober sendes til Fiskeridirektoratets regionkontor for godkjenning.

Fiskeridirektoratets regionkontor skal i samråd med Mattilsynet fatte vedtak om godkjenning av den del av planen som gjelder det første året. Mattilsynet kan i vedtak nekte godkjenning dersom hensynet til fiskehelse i det enkelte akvakulturanlegget eller i et område tilsier det.

Ved vesentlige endringer i forhold til godkjent del av plan, skal det snarest sendes søknad om godkjenning av endringene til Fiskeridirektoratets regionkontor.

§ 36. Journalføring

Det skal foreligge en driftsjournal som skal oppbevares på akvakulturanlegget i minst 4 år. Ved samdrift skal det føres felles driftsjournal.

§ 37. Journalføring på lokalitetsnivå

Driftsjournalen skal på lokalitetsnivå minst inneholde oppdaterte opplysninger om:

- a) nummer på produksjonsenhet knyttet til akvakulturtillatsens nummer og innehaver av tillatelsen,
- b) tidspunkt for brakklegging,
- c) rømmingstilfeller: rømmingsårsak, rømmingstidspunkt, art, antall rømte fisk, deres gjennomsnittsvekt, helsestatus og at rømmingen er meldt Fiskeridirektoratets regionkontor og tidspunktet for dette,
- d) fangster tatt under gjenfangstaksjoner: antall fisk, størrelsesfordeling, samlet vekt og artsfordeling,
- e) kjemikalieforbruk: kjemikalietype, produktnavn, mengde og forbruksperiode,
- f) legemiddelforbruk: legemiddelttype, produktnavn, mengde, forbruksperiode og tilbakeholdelsestid,
- g) levering av dødfisk: kvantum levert, leveringstidspunkt og mottaker, og
- h) resultater etter foretatte miljøundersøkelser: kart (1:5000), det topografiske bunnkartet, anleggskartet der prøvetakingsstedene er avmerket og skjema for oppsummering av undersøkelsen.

Ved samdrift skal driftsjournalen i stedet for opplysningene i første ledd bokstav a opplyse om hvilke innehavere av akvakulturtillatelse som driver i samdrift, hvilke tillatelser som er omfattet og hvilken ideell andel av fisken som knytter seg til de ulike tillatelsene.

§ 38. Journalføring på produksjonsenhetsnivå

Driftsjournalen skal på produksjonsenhetsnivå minst inneholde oppdaterte opplysninger om:

- a) utsett av fisk: dato, art, antall fisk, årsklasse og opprinnelse,
- b) utslaktingskvantum: dato, art, antall fisk, slaktevekt og slaktilstand,
- c) uttak av levende fisk: dato, art, antall og kvantum. Ved flytting av fisk skal det journalføres til hvilket akvakulturanlegg fisken er flyttet til,
- d) reelt volum,
- e) fiskens helse- og velferdsstatus: antall helsekontroller, antall obduserte fisk, prøveuttak, undersøkelser, diagnoser, skader, behandlinger, samt kjente eller sannsynlige årsaker til skader og produksjonssykdommer,
- f) relevante parametere for vannkvalitet og vannkvalitetstiltak,
- g) angrep av predatorer, alger eller maneter og eventuelt gjennomførte tiltak.

Følgende opplysninger skal journalføres daglig på produksjonsenhetsnivå:

- a) beholdning av fisk: art, antall fisk og årsklasse,
- b) biomasse og grunnlaget for beregningen av biomasse,
- c) tap: art, antall fisk, kvantum og årsak, og
- d) förforbruk i kilo og förtype.

§ 39. Tilleggskrav til journalføring for stamfisk

Driftsjournalen for akvakulturanlegg med stamfisk skal på lokalitetsnivå i tillegg minst inneholde opplysninger om:

- a) antall liter rogn produsert,
- b) biologisk avstamming og opprinnelse, og
- c) leveranse av rogn internt og eksternt: dato for leveranse, navn på mottaker og antall liter rogn.

Kravet til journalføring i dette ledd bokstav a gjelder kun for midlertidige stamfisktillatelser.

§ 40. Rapportering og melding

Fra akvakulturanlegg i sjøvann med laks, ørret og regnbueørret skal det månedlig rapporteres til Fiskeridirektoratet om tidspunktet for brakklegging på hver lokalitet.

Fra akvakulturanlegg i sjøvann med laks, ørret og regnbueørret skal det månedlig rapporteres til Fiskeridirektoratet om følgende opplysninger for hver produksjonsenhet som er i drift:

- a) nummer på produksjonsenhet knyttet til innehaver av tillatelse,
- b) utsett av fisk: art, antall fisk og årsklasse,
- c) beholdning av fisk: art, antall individer og årsklasse,
- d) biomasse,
- e) utslaktingskvantum: art, antall fisk, slaktevekt og slaktetilstand,
- f) uttak av levende fisk: art, antall og kvantum, ved flytting av fisk skal det rapporteres til hvilket akvakulturanlegg fisken er flyttet til,
- g) tap: art, antall fisk, kvantum og årsak,
- h) fôrforbruk i kilo og fôrtype, og
- i) reelt volum.

Frist for innsendelse av kalendermånedlige opplysninger i henhold til første og andre ledd settes til den 7. i påfølgende måned.

Fra akvakulturanlegg på land eller i ferskvann, og fra akvakulturanlegg med andre fiskearter enn laks, ørret og regnbueørret skal det meldes fra til Fiskeridirektoratets regionkontor når:

- a) et akvakulturanlegg tas i bruk og hvilken art som settes ut,
- b) et akvakulturanlegg er tømt for dyr, og
- c) det er vesentlig forøket dødelighet eller vesentlige farer for fiskene.

Ved samdrift skal det sendes inn felles rapport og melding.

§ 41. Tetthet

Fisketetthet skal være tilpasset vannkvalitet, fiskenes adferdsbehov, driftsform og føringsteknologi. Fisketettheten pr. produksjonsenhet med stamfisk og matfisk av laks og regnbueørret skal ikke overstige 25 kg/m³. Ved beregning av fisketettheten skal det reelle volumet fiskene har mulighet til å bevege seg i, legges til grunn.

§ 42. Biomasse

Biomassen per akvakulturtillatelse skal ikke overstige den maksimalt tillatte biomassen som er følger av tillatelsen.

Summen av biomasse i tillatelser tildelt innenfor samme art og tilhørende samme person innenfor en av Fiskeridirektoratets regioner utgjør ett biomassetak. Ved kontroll av maksimalt tillatt biomasse hos den enkelte innehaver av tillatelse, legges biomassetaket til grunn. Ved samdrift vil den enkelte innehavers ideelle andel av biomassen på lokaliteten inngå i biomasseberegningen i forhold til biomassetaket.

Biomassen på en lokalitet skal ikke overstige den maksimalt tillatte biomassen som er klarert for lokaliteten i henhold til tillatelsen.

Fisk tilhørende ulike innehavere skal ikke befinne seg i samme produksjonsenhet, med mindre innehaverne driver i samdrift.

Ved samdrift og samlokalisering er de ulike innehaverne solidarisk ansvarlige for overskridelse av lokalitetsbiomasse. Ved mistanke om brudd på maksimalt tillatt biomasse fastsatt i tillatelsen, kan Fiskeridirektoratet kreve oppveining eller annen fysisk måling av biomassen, for innehavers regning. Representant fra Fiskeridirektoratet skal kunne være til stede under oppveining.

§ 42a. Felles biomassetak for konsern

Innehavere av akvakulturtillatelse innen samme konsern, jf. regnskapsloven § 1-3, kan etter søknad til Fiskeridirektoratets regionkontor innvilges et felles biomassetak. Felles biomassetak omfatter tillatt biomasse etter alle tillatelser av samme type og samme art tilhørende søkerne innenfor en av Fiskeridirektoratets regioner.

Dokumentasjon på konserntilknytning må følge søknaden.

Oppdatert dokumentasjon på konserntilknytning må årlig sendes Fiskeridirektoratets regionkontor innen 30. april.

Retten til felles biomassetak faller bort dersom konserntilknytningen opphører. Dersom det skjer endringer i konserntilknytningen som er avgjørende for godkjenningen av det felles biomassetaket, skal det straks meldes fra om dette til Fiskeridirektoratets regionkontor.

Innehavere med felles biomassetak er solidarisk ansvarlige for overskridelse av det felles biomassetaket.

Det er adgang til å melde seg ut av et felles biomassetak i løpet av et kalenderår. Utmeldt innehaver kan ikke søke seg inn i et nytt eller eksisterende felles biomassetak i løpet av det samme kalenderåret.

§ 42b. Samdrift

Samdrift tillates kun for produksjon av matfisk av samme art og av samme type tillatelse. Det er ikke tillatt med samdrift og samlokalisering på samme lokalitet.

Samdrift skal meldes til Fiskeridirektoratets regionkontor senest en kalendermåned før iverksettelse. Meldingen skal inneholde opplysninger om:

- a) hvilke lokaliteter, hvilke tillatelser og hvilke innehavere som er omfattet av samdriften, og
- b) hvilken ideell andel av fisken som knytter seg til de ulike tillatelsene.

Endringer i forhold som nevnt i andre ledd bokstav a kan først iverksettes en kalendermåned etter at ny melding er kommet frem til Fiskeridirektoratets regionkontor. Endringer i forhold som nevnt i andre ledd bokstav b må senest fremkomme sammen med rapportering av samdriften etter § 40.

Meldinger etter andre ledd og tredje ledd første punktum må underskrives av alle som deltar i samdriften.

Ved samdrift er deltakerne solidarisk ansvarlige for overtredelser av bestemmelser gitt i eller med hjemmel i lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv., lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern og lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur med mindre annet fremgår av den enkelte bestemmelse.

§ 43. Bruk av sjøvann

Akvakulturanlegg med anadrom fisk som benytter sjøvann eller deler av slike anlegg, skal bruke desinfisert sjøvann i produksjonen dersom fisken skal flyttes.

Første ledd gjelder ikke flytting direkte til slakteri eller tilvirkningsanlegg, eller lokal flytting som følger av godkjent driftsplan.

§ 44. Helsekontroll med stamfisk og matfisk

Stamfisk i akvakulturanlegg med mindre enn 50 stamfisk, skal ha minst 6 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 3 måneder mellom hver helsekontroll.

Stamfisk i akvakulturanlegg med mer enn 50 stamfisk, skal ha minst 12 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 8 uker mellom hver helsekontroll.

Matfisk i akvakulturanlegg med mer enn 3.000 og mindre enn 50.000 matfisk, skal ha minst 4 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 4 måneder mellom hver helsekontroll.

Matfisk i akvakulturanlegg med mer enn 50.000 matfisk, skal ha minst 6 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 3 måneder mellom hver helsekontroll.

Siste 9 måneder før stryking eller annen form for reproduksjon, skal all stamfisk som dør eller har unormal atferd, og som ikke klart er forårsaket av tekniske uhell eller andre ikke sykdomsrelaterte årsaker, obduseres og relevante undersøkelser skal gjennomføres.

Ved stryking av laks, regnbueørret, villfanget laks og villfisk for innlegging av rogn i levende genbank, skal:

- a) samtlige hunnfisk obduseres etter stryking,
- b) samtlige hannfisk obduseres etter at de er benyttet siste gang, og
- c) relevante undersøkelser gjennomføres.

Laks som er klekket og fremført til stamfisk i levende genbank er unntatt fra bestemmelsen i sjette ledd.

All villfanget anadrom fisk som strykes skal testes for bakteriell nyresyke og furunkulose. Villfisk som strykes for innlegging av rogn i levende genbank skal i tillegg testes for infeksøs pankreasnekrosevirus.

Minst 30 matfisk av laks eller regnbueørret i ferskvann skal undersøkes for *Gyrodactylus salaris* per år.

§ 45. Avl og reproduksjon

I avlsarbeidet skal det legges vekt på å få frem frisk og robust fisk. Det skal legges vekt på domestisering av fisken. Dette gjelder ikke kultiveringsfisk.

Naturlige eller kunstige befruktningsprosedyrer som forårsaker, eller som med sannsynlighet vil forårsake, lidelser eller skader skal ikke brukes.

Dersom levende fisk skal strykes, skal bedøvelse eller beroligende midler brukes i den utstrekning det er nødvendig for den arten det gjelder.

Dersom gonadene skal fjernes fra fisk, skal fisken avlives før disse fjernes.

Kapittel 5. Ytterligere krav ved produksjon av settefisk og for kultiveringsfisk

§ 46. Vektbegrensning

Settefisk av laks, ørret og regnbueørret skal ikke ha en individvekt som overstiger 250 gram.

§ 47. Produksjonsbegrensning per smittemessig atskilt enhet

Antall settefisk per smittemessig atskilt enhet skal ikke overstige 2.500.000 stk.

§ 48. Journalføring

Det skal foreligge en driftsjournal som skal oppbevares på akvakulturanlegget i minst 4 år.

Driftsjournalen skal minst inneholde oppdaterte opplysninger om:

- a) beholdning av fisk: antall fisk, antall innkjøpte/leverte fisk,
- b) rømmingstilfeller: rømmingsårsak, rømmingstidspunkt, antall rømte individer, størrelse, helsestatus og at rømmingen er meldt Fiskeridirektoratets regionkontor og tidspunktet for dette,
- c) kjemikalieforbruk: kjemikalietype, produktnavn, mengde og forbruksperiode,
- d) legemiddelforbruk: legemiddeltyp, produktnavn, mengde og forbruksperiode,
- e) fiskens helse- og velferdsstatus: antall helsekontroller, antall obduserte fisk, prøveuttak, undersøkelser, diagnoser, skader, behandlinger, samt kjente eller sannsynlige årsaker til skader og produksjonssykdommer,
- f) relevante parametere for vannkvalitet og vannkvalitetstiltak, og
- g) behandling og levering av død fisk: behandlingsmåte, mengde, leveringstidspunkt og mottaker.

Det skal daglig journalføres opplysninger om antall død fisk pr. produksjonsenhet.

§ 49. Melding

Det skal meldes fra til det lokale Mattilsynet når;

- a) et akvakulturanlegg tas i bruk og hvilken art som settes ut,
- b) et akvakulturanlegg er tømt for dyr, og
- c) det er vesentlig forøket dødelighet eller vesentlige farer for fiskene.

§ 50. Vanninntak og vannkilde

Vanninntak til settefisk og kultiveringsfisk skal være sikret mot inntak av villfisk.

Vannkilde til settefisk og kultiveringsfisk av anadrom fisk eller ferskvannsfisk skal være uten oppgang av anadrom fisk, uten øvrig akvakulturrelatert virksomhet, eller avløp fra slik virksomhet.

For anlegg som ble etablert før 1. januar 2001 kan det gis dispensasjon fra andre ledd.

§ 51. Bruk av sjøvann

Vanninntak fra sjø til settefisk og kultiveringsfisk, unntatt marin fisk, skal behandles og kontrolleres i henhold til krav fastsatt i forskrift 20. februar 1997 nr. 192 om desinfeksjon av inntaksvann til og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet.

§ 52. Tetthet

Fisketetthet skal være forsvarlig og tilpasset vannkvalitet, fiskenes atferdsbehov, driftsform og fôringsteknologi.

§ 53. Annen fisk i akvakulturanlegg for settefisk og kultiveringsfisk

Dersom stamfisk eller villfanget fisk tas inn i akvakulturanlegg for settefisk eller kultiveringsfisk, skal fisk som tas inn holdes i avdeling smittemessig atskilt fra settefisk eller kultiveringsfisk. Avdeling som skal benyttes til stamfisk eller villfanget fisk, skal rengjøres og desinfiseres før fisken tas inn og før den igjen tas i bruk til settefisk eller kultiveringsfisk.

§ 54. Helsekontroll med settefisk og kultiveringsfisk

Settefisk, og kultiveringsfisk av anadrom fisk som skal settes ut i flere vassdrag, skal ha minst 12 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 8 uker mellom hver helsekontroll.

Kultiveringsfisk av ferskvannsfisk som skal settes ut i flere vassdrag, og kultiveringsfisk som overvintres og skal settes ut i ett vassdrag, skal ha minst 4 rutinemessige helsekontroller per år.

Kultiveringsfisk som ikke overvintres og skal settes ut i ett vassdrag, skal ha minst 2 rutinemessige helsekontroller før utsett.

Ved hver helsekontroll av settefisk, og kultiveringsfisk av anadrom fisk som skal settes ut i flere vassdrag, skal et representativt utvalg av minst 30 nylig død fisk eller svimere obduseres, og relevante undersøkelser skal gjennomføres. Dersom det ikke finnes 30 døde fisk eller svimere skal all dødfisk og alle svimere obduseres.

Siste helsekontroll før levende settefisk og kultiveringsfisk tas ut av akvakulturanlegget skal gjennomføres tidligst 3 uker før levering.

I løpet av de tre siste månedene før levende settefisk og kultiveringsfisk tas ut av akvakulturanlegg med laks eller regnbueørret, skal minst 30 fisk undersøkes for *Gyrodactylus salaris*.

§ 55. Vaksinerings

Automatisk vaksinasjonsutstyr skal være utprøvd og funnet forsvarlig i forhold til fiskens velferd før det tas i bruk.

Det skal føres nøye kontroll med at vaksineringsmetoden utføres korrekt. Dersom feil oppdages, skal feilen straks rettes.

Kapittel 6. Særskilte krav ved produksjon av bløtdyr, krepsdyr og pigghuder

§ 56. Journalføring

Det skal foreligge en driftsjournal som skal oppbevares på akvakulturanlegget i minst 4 år.

Driftsjournalen skal til enhver tid minst inneholde opplysninger om:

- a) tidspunkt for når akvakulturanlegget tas i bruk og hvilken art som settes ut,
- b) tidspunkt for når akvakulturanlegget er tømt for akvakulturdyr,
- c) antall egne tilsyn med installasjonen og akvakulturdyrene pr. måned, og

d) helsestatus: antall gjennomførte helsekontroller, prøveuttak, foretatte undersøkelser, diagnoser og gjennomførte behandlinger.

§ 57. Melding

Det skal meldes fra til Fiskeridirektoratets regionkontor når;

- a) et akvakulturanlegg tas i bruk og hvilken art som settes ut, og
- b) et akvakulturanlegg er tømt for akvakulturdyr.

§ 58. Helsekontroll med bløtdyr, krepsdyr og pigghuder

Krepsdyr, bløtdyr og pigghuder som skal reproduseres, samt larver av disse, skal ha minst 6 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 3 måneder mellom hver helsekontroll.

Andre stadier av krepsdyr, bløtdyr og pigghuder unntatt havbeite og akvakulturanlegg med naturlig påslag og hele vekstperioden i samme akvakulturanlegg, skal ha minst 4 rutinemessige helsekontroller per år. Disse skal fordeles slik at det er maksimum 4 måneder mellom hver helsekontroll.

§ 58a. Krav om sikkerhetsstillelse for blåskjelltillatelser

Ny innehaver av tillatelse til akvakultur av blåskjell tildelt etter 31. mars 2007 skal umiddelbart etter overføring av en slik tillatelse, dokumentere at vedkommende har

- a) innbetalt et depositum på kr 2.500 per omsøkt dekar på en sperret konto, eller
- b) en forsikring som gir tilsvarende dekning som i bokstav a, eller
- c) stilt annen likeverdig sikkerhet som gir tilsvarende dekning som i bokstav a.

Dokumentasjonen skal foreligge i form av bekreftelse fra finansinstitusjon, forsikringsinstitusjon eller annen relevant institusjon, og skal sendes Fiskeridirektoratets regionkontor i den region hvor tillatelsen er hjemmehørende.

Depositumet, forsikringen eller annen likeverdig sikkerhet skal være sikkerhet for opprydding etter permanent opphør av drift på en lokalitet, jf. § 15 annet ledd og akvakulturloven § 13 første ledd.

Finansinstitusjonen kan utbetale depositumet med frigjørende virkning dersom Fiskeridirektoratets regionkontor samtykker til det. Det skal fremgå av samtykket hvem utbetalingen skal skje til. Ved overføring av tillatelse gir Fiskeridirektoratets regionkontor samtykke til utbetaling til tidligere innehaver når krav til sikkerhet er innfridd av ny innehaver.

0 Tilføyd ved forskrift 23 mars 2007 nr. 308 (i kraft 1 april 2007).

Kapittel 7. Administrative bestemmelser, tiltak og straff

§ 59. Tilsyn og vedtak

Fiskeridirektoratet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i § 5, § 6 første ledd, § 7 første, tredje og fjerde ledd, § 8, § 10 første, tredje og fjerde ledd, § 13, § 15, § 15a, § 29, § 30, § 31, § 32, § 33, § 34, § 35 med unntak av tredje ledd, § 36, § 37 bokstav a-f og h, § 38 første ledd bokstav a, b, c og g og andre ledd, § 39, § 40, § 42, § 42a, § 42b, § 46, § 48 første ledd og andre ledd bokstav a t.o.m. d, § 56 unntatt andre ledd bokstav d, § 57 og § 58a.

Mattilsynet fører tilsyn og fatter vedtak for å gjennomføre bestemmelsene gitt i § 6 andre og tredje ledd, § 7 første, andre og fjerde ledd, § 9, § 10 unntatt tredje ledd, § 11, § 12, § 14, § 16, § 17, § 18, § 19, § 20, § 21, § 22, § 23, § 24, § 25, § 26, § 27, § 28, § 31, § 35 med unntak av fjerde ledd, § 36, § 37

bokstav a, b, e, f og g, § 38 første ledd og andre ledd bokstav a, b og c, § 39 bokstav b og c, § 40 første ledd og annet ledd unntatt bokstav h, § 41, § 42 tredje ledd, § 43, § 44, § 45, § 47, § 48 unntatt andre ledd bokstav b, § 49, § 50, § 51, § 52, § 53, § 54, § 55, § 56, § 57 og § 58.

0 Endret ved forskrift 14 juni 2007 nr. 617.

§ 60. Dispensasjon

Fiskeridirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene nevnt i § 59 første ledd, bortsett fra § 42a første og andre ledd.

Mattilsynet kan i særlige tilfeller dispensere fra bestemmelsene nevnt i § 59 andre ledd.

Det er en forutsetning for dispensasjon etter første eller andre ledd, at denne ikke vil stride mot Norges internasjonale forpliktelser, herunder EØS-avtalen.

§ 61. Straff og andre reaksjoner ved overtredelse

Overtredelse av forskriften eller vedtak fattet i medhold av den, kan medføre straff og andre reaksjoner etter lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet mv., lov 20. desember 1974 nr. 73 om dyrevern og lov 17. juni 2005 nr. 79 om akvakultur.

§ 62. Ikrafttredelse og oppheving av forskrifter

Denne forskriften trer i kraft 1. januar 2005. § 6 tredje ledd om dokumentasjon av kompetanse trer i kraft 1. januar 2010. § 18 trer i kraft 1. januar 2006.

Følgende forskrifter oppheves 1. januar 2005:

- a) Forskrift 18. desember 1998 nr. 1409 om etablering, drift og sykdomsforebyggende tiltak ved oppdrettsanlegg (drifts- og sykdomsforskriften)
- b) Forskrift 20. desember 2000 nr. 1397 om tildeling, etablering, drift- og sykdomsforebyggende tiltak ved settefiskanlegg for laksefisk og annen ferskvannsfisk (settefiskforskriften)
- c) Forskrift 15. januar 2004 nr. 278 om helsekontroll med akvakulturdyr
- d) Forskrift 4. juli 1991 nr. 509 om forebygging, begrenning og utrydding av sykdommer hos akvatiske organismer § 5, § 6, § 7, § 9, § 12 og § 13 andre ledd.

Databasen sist oppdatert 4. jan 2008